

Laidiens: 07.01.2016., Nr. 4

Oficiālās publikācijas Nr.: 2016/4.6

Ministru kabineta noteikumi Nr. 13

Rīgā 2016. gada 5. janvārī (prot. Nr. 1 21. §)

Slaucamo govju un slaucamo kazu pārraudzības kārtība

*Izdoti saskaņā ar Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likuma
12. panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka slaucamo govju (turpmāk – govīs) un slaucamo kazu (turpmāk – kazas) pārraudzības kārtību.
2. Pārraudzības gads:
 - 2.1. govīm sākas 1. oktobrī un beidzas 30. septembrī;
 - 2.2. kazām sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī.
3. Pārraudzības laikā ganāmpulka īpašnieks nodrošina uzskaiti, apstrādei un ciltsvērtības noteikšanai nepieciešamo datu iegūvi par govju un kazu piena ražību (turpmāk – kontroles dati) un eksterjeru (turpmāk – eksterjera vērtēšanas dati).
4. Kontroles datus iegūst fiziska persona, kas individuāli kontrolē katru pārraudzībā esošo govī un kazu (turpmāk – pārraugs).
5. Eksterjera vērtēšanas datus iegūst fiziska persona, kas novērtē katras pārraudzībā esošās govīs un kazas eksterjeru (turpmāk – eksperts).
6. Kontroles datus un eksterjera vērtēšanas datus reģistrē Lauksaimniecības datu centra (turpmāk – datu centrs) tīmekļvietnē (www.ldc.gov.lv) ciltsdarba un pārraudzības informācijas datubāzē (turpmāk – datubāze), kas ietilpst datu centra pārziņā esošajā valsts informācijas sistēmā "Lauksaimniecības datu centra informācijas sistēma".
7. Veicot pārraudzību, ganāmpulka īpašnieks nodrošina visu vienam mērķim un vienā novietnē turētu govju vai kazu (turpmāk – pārraudzības ganāmpulks) individuālo kontroli un novērtēšanu.
8. Kontroles datu iegūšanai lieto šādas pārraudzības metodes:
 - 8.1. A metodi – pārraudzību veic pārraugs, kurš ir saņēmis sertifikātu pārraudzības veikšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tādu fizisko personu apmācību, kas veic lauksaimniecības dzīvnieku vērtēšanu, pārraudzību, mākslīgo apsēklošanu, olšūnu un embriju transplantāciju;

8.2. B metodi – pārraudzību veic pārraugs, kurš ir saņēmis apliecību pārraudzības veikšanai vienā ganāmpulkā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tādu fizisko personu apmācību, kas veic lauksaimniecības dzīvnieku vērtēšanu, pārraudzību, mākslīgo apsēklošanu, olšūnu un embriju transplantāciju;

8.3. C metodi – pārraudzību veic pārraugs, kurš ir saņēmis apliecību pārraudzības veikšanai vienā ganāmpulkā, un pārraugs, kurš ir saņēmis sertifikātu pārraudzības veikšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tādu fizisko personu apmācību, kas veic lauksaimniecības dzīvnieku vērtēšanu, pārraudzību, mākslīgo apsēklošanu, olšūnu un embriju transplantāciju. Pārraugi Civillikumā noteiktajā kārtībā vienojas par veicamajiem pārraudzības darbiem.

II. Pārraudzības uzsākšana

9. Pirms pārraudzības sākšanas:

9.1. ganāmpulka īpašnieks:

9.1.1. Civillikumā noteiktajā kārtībā vienojas ar pārraugu par pārraudzības darba veikšanu, ja ganāmpulka īpašnieks pats neveic pārraudzību savā ganāmpulkā;

9.1.2. paziņo datu centram par pārraudzības uzsākšanu;

9.2. pārraugs Civillikumā noteiktajā kārtībā vienojas par piena analīžu veikšanu ar piena kvalitātes analīžu laboratoriju, kura ir:

9.2.1. akreditēta nacionālajā akreditācijas institūcijā atbilstoši normatīvajiem aktiem par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību un kuras akreditācijas jomā ietilpst piena fizikāli ķīmiskā testēšana;

9.2.2. noslēgusi līgumu ar datu centru par kontroles datu apmaiņu (turpmāk – piena laboratorija).

10. Pārraudzības ganāmpulka īpašnieks sadarbībā ar pārraugu vienojas par ganāmpulka pārraudzības plānu un, to sagatavojot, nosaka:

10.1. kontroles datu reģistrēšanas dokumenta (turpmāk – pārraudzības uzdevums) saņemšanas veidu;

10.2. piena daudzuma noteikšanas un paraugu ņemšanas shēmu;

10.3. pārraudzības uzdevuma un kontroles datu apstrādes rezultātu saņēmēju;

10.4. intervālu starp ganāmpulka kontrolēm atbilstoši šo noteikumu 15. punktam.

11. Izmantojot Valsts reģionālās attīstības aģentūras pārziņā esošo valsts informācijas sistēmu savietotāja koplietošanas autentifikācijas moduli, datubāze ir pieejama šādiem lietotājiem:

11.1. ganāmpulka īpašniekam – pārraudzības ganāmpulka datu apskatei;

11.2. pārraugam, govju vērtēšanas ekspertam un piena laboratorijas darbiniekam – ganāmpulka pārraudzības datu reģistrēšanai.

12. Datu centrs nodrošina iespēju pārraudzības uzdevumu:

12.1. lejupielādēt no savas tīmekļvietnes portatīvā dokumenta formātā (PDF) izdrukāšanai un aizpildīšanai;

12.2. saņemt CSV elektroniskās datu tabulas veidā elektroniskai aizpildīšanai;

12.3. saņemt pa pastu papīra formā aizpildīšanai.

13. Datu centrs pārraudzības uzdevumā norāda vismaz šādu informāciju:

13.1. datus par pārraudzības ganāmpulku:

13.1.1. ganāmpulka īpašnieku (personas vārdu, uzvārdu vai nosaukumu);

13.1.2. ganāmpulka un novietnes datus;

13.2. datus par pārraudzības ganāmpulka kontroli:

13.2.1. kontroles datumu;

13.2.2. kontrolējamo dzīvnieku vārdus un identifikācijas numurus;

13.2.3. atbilstoši pārraudzības ganāmpulka pārraudzības plānam piena daudzuma noteikšanas mērvienību, piena daudzuma noteikšanas biežumu un paraugu ņemšanas biežumu.

14. Piena laboratorija nodrošina:

14.1. piena paraugu kasti un kastes numuru;

14.2. piena paraugu pudelītes, kuru tilpums ir vismaz 45 mililitri;

14.3. konservantu un tā iepildīšanu piena paraugu pudelītēs;

14.4. pavaddokumentu papīra formā, ja laboratorija par to ir vienojusies ar pārraugu.

III. Kontroles datu iegūšanas un reģistrēšanas kārtība

15. Intervāls starp govju pārraudzības ganāmpulka kontrolēm ir no 22 līdz 37 dienām, bet starp kazu pārraudzības ganāmpulka kontrolēm – no 28 līdz 34 dienām.

16. Šo noteikumu 15. punktā minēto intervālu starp kontrolēm var pārsniegt:

16.1. vienu reizi pārraudzības gada laikā – pārrauga atvaļinājuma laikā vai viņa slimības dēļ – līdz 75 dienām;

16.2. ja Pārtikas un veterinārais dienests pārraudzības ganāmpulkam noteicis piena realizācijas aizliegumu;

16.3. ja visas pārraudzības ganāmpulka govīs un kazas attiecīgajā brīdī ir cietstāvošas.

17. Govs vai kazas atnešanās dienu uzskata par slaukšanas dienu, bet cietlaišanas dienu – par cietstāvēšanas dienu.

18. Individuālo kontroli uzsāk:

18.1. govij – ne agrāk kā piektajā slaukšanas dienā pēc atnešanās;

18.2. kazai:

18.2.1. ne agrāk kā septītajā dienā pēc atnešanās, ja kazlēnus atšķir sešu dienu laikā pēc dzimšanas;

18.2.2. pēc kazlēnu nošķiršanas, ja kazlēnus zīda ilgāk nekā sešas dienas pēc dzimšanas.

19. Piena daudzuma noteikšanai izmanto nebijātus mērīšanas līdzekļus, kuru precizitāte ir pārbaudīta un kuri atzīti par derīgiem kontroles datu ieguvei.

20. Piena daudzuma mērīšanas līdzekļu precizitāti pārbauda institūcija, kas ar datu centru ir noslēgusi līgumu par piena daudzuma mērīšanas līdzekļu precizitātes pārbaudi, atzīšanu par derīgiem kontroles datu ieguvei un datu apmaiņu. Datu centrs informāciju par minētajām institūcijām ievieto savā tīmekļvietnē (www.ldc.gov.lv).

21. Piena daudzuma mērīšanas līdzekļa identifikācijai šo noteikumu 20. punktā minētā institūcija izmanto uzlīmes ar datu centra izsniegtu identifikatoru.

22. Pirms pārraudzības ganāmpulka kontroles pārraugs marķē visas piena paraugu pudelītes un aizpilda pārraudzības uzdevumu, reģistrējot:

22.1. ganāmpulka kontroles datumu (ja kontroli 24 stundu laikā veic divas dienas, par kontroles dienu reģistrē otro dienu);

22.2. ganāmpulka katras slaukšanas reizes sākuma laiku;

22.3. pirmā un pēdējā piena parauga numuru, kopējo pudelišu skaitu un tukšo pudelišu skaitu.

23. Govs vai kazas individuālās kontroles laikā pārraugs:

23.1. nosaka un pārraudzības uzdevumā reģistrē katras kontrolētās govs vai kazas piena daudzumu kilogramos vai litros. Piena daudzumu nosaka vienā no šādiem veidiem:

23.1.1. sver ar neautomātiskajiem svariem (govs piena daudzuma noteikšanai izmanto neautomātiskos svarus, ar kuriem var nosvērt vismaz 10 kilogramu ar vismaz 0,1 kilograma precizitāti, un kazas piena daudzumu nosaka ar vismaz 0,02 kilogramu precizitāti);

23.1.2. mēra tilpumu litros ar mētraukiem (ar precizitāti līdz 0,1 litram govīm un ar precizitāti līdz 0,02 litriem kazām);

23.1.3. mēra ar slaukšanas iekārtu piena mērītājiem;

23.2. ņem kontrolizslaukuma piena paraugu un pārraudzības uzdevumā reģistrē katras individuālās govs vai kazas piena parauga numuru.

24. Ja pārraudzības ganāmpulka kontroles dienā nav veikta atsevišķas govs vai kazas individuālā kontrole un nav ņemts piena paraugs, kā arī ja pārraugs uzskata, ka individuālās kontroles rezultāti nav objektīvi, pārraudzības uzdevuma komentāros pārraugs norāda attiecīgo iemeslu:

24.1. govs vai kazas meklēšanās, slimība, trauma, turēšanas apstākļu vai barošanas līdzekļu maiņa;

24.2. govs vai kazas prombūtne;

24.3. govs vai kazas cietstāve;

24.4. teļu vai kazlēnu zīdīšana.

25. Piena parauga ņemšanai izmanto graduētu pipeti vai šļirci ar uzgali, kausiņu vai slaukšanas iekārtu piena mērītājus.

26. Piena paraugu ņem uzreiz pēc slaukšanas, kamēr piens vēl ir silts. Pirms parauga ņemšanas pienu rūpīgi samaisa. Parauga pudelītē iepilda ne mazāk kā 35 mililitrus piena.

27. Piena parauga pudelīti aizvāko, konservantam izšķīstot samaisa un ievieto piena paraugu kastē. Kastī glabā vēsā un citiem nepieejamā telpā.

28. Ja kontroles rezultāti nav objektīvi (turpmāk – neatbilstoša kontrole), piecu dienu laikā pēc neatbilstošās kontroles var veikt atkārtotu kontroli. Atkārtotā kontrolē iekļauj tikai tos dzīvniekus, par kuriem iegūtie rezultāti nav objektīvi. Atkārtotai kontrolei no datu centra pieprasa atkārtotas kontroles pārraudzības uzdevumu un tajā norāda kontroles veidu – R – atkārtota kontrole.

29. Pēc pārraudzības ganāmpulka kontroles pārraugs par kontroles rezultātiem ziņo datu centram vienā no šādiem veidiem:

29.1. aizpildīta pārraudzības uzdevuma datus augšupielādē datubāzē datu centra izsniegtās elektroniskās CSV datu tabulas veidā līdz dienai, kad saskaņā ar šo noteikumu 31. punktu uz piena laboratoriju tiek nosūtīti piena paraugi;

29.2. aizpildītu pārraudzības uzdevumu nosūta piena laboratorijai papīra formā atbilstoši šo noteikumu 31. punktam.

IV. Piena paraugu nosūtīšana un analīze

30. Pirms piena paraugu nosūtīšanas piena laboratorijai pārraugs datubāzē vai papīra formā noformē pavaddokumentu. Pavaddokumentā par katru pārraudzības uzdevumu norāda:

30.1. pārraudzības uzdevuma numuru;

30.2. katra pārraudzības ganāmpulka numuru;

30.3. katra pārraudzības ganāmpulka pirmā parauga pozīciju kastē;

30.4. kastes numuru;

30.5. katra pārraudzības ganāmpulka piena paraugu kopskaitu;

30.6. parauga vārdu, uzvārdu un sertifikāta vai apliecības numuru.

31. Piena paraugus un pavaddokumentu pārraugs četru dienu laikā pēc kontroles nogādā piena laboratorijā vai nodod tās pārstāvim. Ja pārraudzības uzdevumu pārraugs aizpilda papīra formā, viņš piena paraugiem un pavaddokumentam pievieno arī aizpildītu pārraudzības uzdevuma lapu.

32. Piena laboratorija pavaddokumentā norāda:

32.1. paraugu pieņemšanas datumu un laiku;

32.2. konteineru kodu;

32.3. darbinieku, kas pieņem piena paraugus.

33. Piena laboratorija nosaka piena kvalitātes rādītājus. Piena parauga tauku saturu un olbaltumvielu saturu nosaka procentos.

34. Piena laboratorija iegūtos piena satura rādītājus un pārraudzības uzdevuma lapās norādītos datus reģistrē datubāzē.

V. Govs eksterjera vērtēšana

35. Eksterjeru vērtē katrai pārraudzībā esošai govij pirmajā un trešajā laktācijā laikposmā no 20. laktācijas dienas līdz 120. laktācijas dienai.

36. Ja pirms ganāmpulka pārraudzības uzsākšanas govīs netika vērtētas, pārraudzības ganāmpulka īpašnieks nodrošina visu govju novērtēšanu laikposmā no 20. laktācijas dienas līdz 120. laktācijas dienai.

37. Ja ganāmpulka īpašnieks ir ievēdis govīs no citas valsts vai iepircis no ganāmpulka, kas nav pārraudzībā, viņš laikposmā no 20. laktācijas dienas līdz 120. laktācijas dienai nodrošina visu ievesto un iepirkto govju novērtēšanu.